
Tervetuloa 'case' eli tapausmateriaalin pariin.

Case Jumpassa joogaa ja om-tavua pohtii katsomuskasvatuksen toiminnan pedagogisia perusteluja, aikuisen ohjeen versus lapsen tuottaman sisällön vaikutusta tunnustuksellisuuteen ja tunnustuksettomuuteen sekä kehollisen tutkimisen ja mallintamisen asettumista katsomuskasvatuksen pedagogisen toteuttamisen kontekstiin varhaiskasvatuksessa.

Aloitustilanne kuvaa huoltajan ja lapsen välistä keskustelua lapsen päiväkodin toiminnasta kertoman pohjalta. Tapaus etenee huoltajan päiväkodin työntekijöiden kontaktointiin.

Kasvattajien tiimin ammatillisen reflektointitehtävän lisäksi case-materiaali esittelee erilaisia pedagogisia polkuja ja ratkaisuja tilanteen eteenpäin viemiseen sekä katsomusyhteisöjen kanssa tehtävän yhteistyön pohdintaa.

Jumpassa joogaa ja om-tavua

Case X

Lapsi tulee päiväkodista kotiin ja kertoo, että päivän aikana opeteltiin jooga-asentoja sekä sanottiin ääneen om-tavua. Huoltaja kysyy lapselta tarkemmin, miksi heillä on ollut joogaa, miten aikuinen on tätä lapsille ohjeistanut ja, että miksi he ovat sellaista tavua toistaneet? Lapsi vastaa, että hän ei tiedä.

Huoltaja ottaa yhteyttä ryhmän aikuisiin kysyäkseen mitä/miksi lapsille on opetettu?

Tilanteen purku tiimissä:

- Ajatuksia ja tunteita yleisesti, *mitä tapahtumakuvaus herättää?*
- Pohdintaa miten lähdemme toimimaan tilanteessa
- Ehdotuksia, kokonaistilanteen reflektointia: *oma ammatillinen ajattelu, katsomuskasvatuksen sekä vasun näkökulmat*

Pedagogisia polkuja & ratkaisuja

Huoltajan kohtaaminen

Kiitetään yhteyttä ottanutta huoltajaa asian esille tuomisesta. Vahvistetaan yhteistyötä ymmärryksen ja kunnioittavan kohtaamisen periaatteiden mukaisesti.

Kerrotaan avoimesti ja samalla **omaa, vasun mukaiseen katsomuskasvatukseen perustuvaa, toimintaa kriittisesti arvioiden**, pedagogiset perustelut kyseiselle toiminnalle.

Lasten on oikeus aina ymmärtää jollain tasolla miksi jotain tehdään. Hyvä tapa havainnoida, onko lapsi hoksannut kiinnittää tehdyn toiminnan ja yhdessä käsitellyt asiat, on jutustella aiheesta myöhemmin saman päivän aikana ja hakutilanteessa kuulumisia huoltajalle kerrottaessa.

Koska lapsi ei tuottanut kotona muistikuvia toteutetun toiminnan perusteluista tai lasten kanssa yhdessä käydyistä keskusteluista, **nostetaan asia tietoisesti uudestaan ryhmän kanssa yhdessä työskentelyyn.**

Miten käsittelette asiaa tiimissä/työyhteisössä?

Katsomuskasvatuksen perustsekkauk

Käydään tiimissä läpi varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden katsomuskasvatuksen sisällöt. Kuinka tuttua katsomuskasvatus meille on? Millaisia vahvuuksia tiimistämme löytyy? Entä mitä voisi kehittää?

Vinkki: hyödynnetäänkö tiimissä kuntakohtaisia tai Karvin katsomuskasvatuksen arviointikriteerejä?

Pohditaan toteutuuko katsomuskasvatus ryhmässämme vasua vastaavin sisällöin.

- ***Oppimisympäristö:*** tulevatko katsomukselliset symbolit, elementit tai esim. juhlat ja perinteet näkyville oppimisympäristössä?
- ***Kirjat:*** millaista katsomuksellista sisältöä löytyy ryhmän kirjoista ja miten me tätä rikastamme?
- ***Lelut:*** onko katsomuksille tai katsomukselliselle pohdinnalle mahdollisuuksia leikkiympäristössä ja välineistössä?
- ***Katsomuskasvatuksesta löytyvät valmiit materiaalit:*** tutustutaan mm. ***Kasvua katsomuksesta*** -nettisivuihin

A photograph of three women in a meeting. One woman in the foreground is wearing glasses and holding a blue pen, looking at a laptop. Two other women are looking at the screen behind her.

Miten käsittelette asiaa tiimissä/työyhteisössä?

Tapauskohtaista reflektointi, osa 1

Joogan ja om-tavun tarkastelu katsomuskasvatuksellisenä sisältönä:

- Mitä om-tavu tarkoittaa? Mikä sen kulttuurinen ja katsomuksellinen viitekehys on?
- Mihin kulttuuriseen ja katsomukselliseen taustaan jooga sijoittuu?
- Voiko joogaa toteuttaa varhaiskasvatuksessa? Pohditaan perusteluja sekä puolesta että vastaan.
- Pohditaan joogaa sekä **tunnustuksettomuuden että tunnustuksellisuuden** näkökulmista: millaisia huomioita keskusteluun nousee?
- Entä om-tavu? Miten **tunnustuksettomuus** ja **tunnustuksellisuus** muuttaa sen asettumista varhaiskasvatuksen toiminnan kenttään?
- Miten om-tavun käyttö ja viitekehys muuttuu vasu-perusteisesti jos **a)** opettaja tuo esiin ja pyytää lapsia sanomaan om-tavun **tai** jos **b)** lapset itse sanovat tavun?

A photograph of three women sitting around a table in a meeting. One woman in the foreground is wearing glasses and holding a pen, looking at a laptop. Two other women are looking at the screen with interest. The scene is brightly lit, suggesting a professional or educational setting.

Miten käsittelette asiaa tiimissä/työyhteisössä?

Tapauskohtaista reflektointi, osa 2

Varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjaavat tavoitteet – varhaiskasvatus on uskonnollisesti, katsomuksellisesti ja poliittisesti sitouttamaton.

Pohditaan tiimissä:

- voiko kasvattaja ***opettaa lapselle katsomuskohtaista rukousta?***
- entä ***kehollinen tutkiminen ja lapsen mallin kautta oppiminen?***

Miten yhdessä katsomuksellisten eleiden, rituaalien ja esim. musiikin yhteinen kehollinen ja aistipohjainen tutkiminen muuttaa katsomuksiin tutustumisen mahdollisuuksia?

Katsomuskasvatuksen toteuttamisen tueksi:

Katso –materiaali

Tutustutaan katsomuskasvatuksen tukimateriaali Katson kuvakategoriaan **Ele**.

Katsomuksiin liittyy paljon eleitä, joilla on tarkoitus muun muassa viestiä sanattomasti tai vahvistaa sanallista viestiä sekä esimerkiksi ohjata mieltä, ajatuksia, tarkkaavaisuutta tai kehon energiaa sekä tehdä näkyväksi katsomukseen liittyviä uskomuksia.

Tutkitaan yhdessä kategorian alta löytyviä kuvia ja esimerkkejä **kädet, vartalo, mudra, puhdistautuminen** ja **kunnioittaminen**.

Kuvia sekä niiden alta löytyviä katsomuskasvatuksen tiedonmurusia voi hyödyntää esim. yhteiseen jutusteluun, aiheen makusteluun sekä uusien ja tuttujen asioiden yhdessä hoksaamiseen. **'Tyhjä kortti'** luo jokaiselle tilan tuoda omia näkemyksiä, ideoita, ajatuksia ja tunteita esille.

Moninainen katsomuskasvatus

Viedään koko yksikön yhteiseen ammatilliseen prosessointiin esim. pedatiimissa: ***Miten meidän yksikössä mahdollistetaan ja tuotetaan tarjoumia moninaisen katsomuskasvatuksen johdonmukaiselle toteutumiselle.***

Osallistetaan perheitä ja lapsia useamman kerran vuodessa mm. yhteisten juhlien suunnitteluun, katsomuksellisten teemojen esille nostamiseen sekä apuna lähiympäristön katsomusyhteisöihin tutustumisessa aloittamalla vaikka oman ryhmän perheiden katsomusyhteisöistä.

Mitä muita yhteistyötahoja voisi olla?

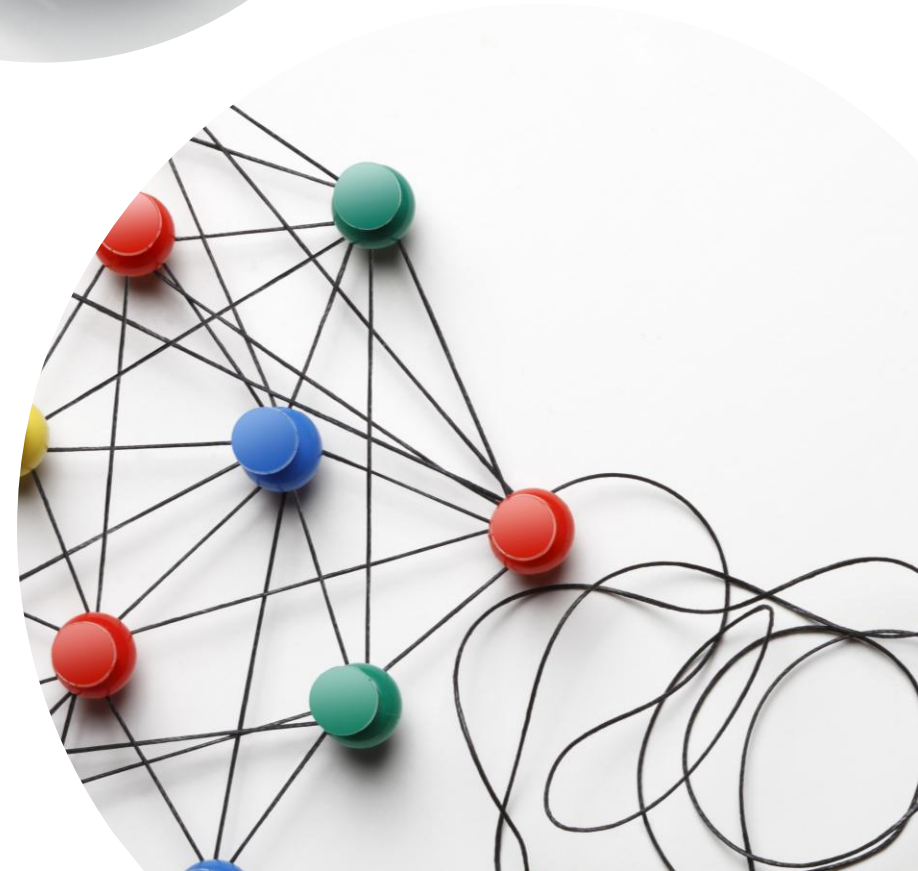
Mitä katsomusyhteisöjä yksikön lähiympäristöstä löytyy?

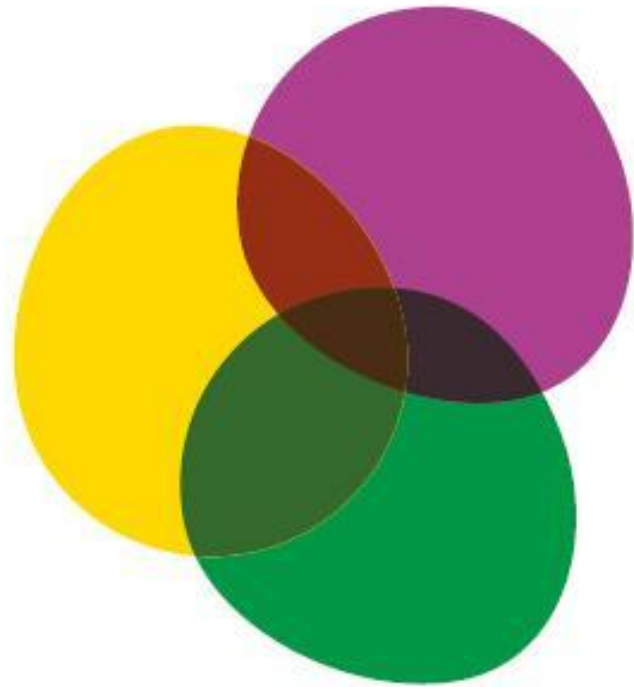
Kuinka monta katsomusta on edustettuna omassa ryhmässä?

Onko yksiköllä yhteistyötä katsomusyhteisöjen kanssa?

Miten ja millaista katsomusyhteistyötä voisi kehittää?

Pohditaan esim. laajennetun oppimisympäristön, vierailujen ja retkien mahdollisuuksia yhdessä.

Kasvua
katsomuksesta